

Zdzieszowice 2025-02-18

SG.0006.2.2025

Pan
Marek Skóra
Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Zdzieszowicach

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 z późn. zm.) w załączeniu przekazuję projekty uchwał:

- 1) w sprawie programu osłonowego na rok 2025 „Bezpieczny Senior”,
- 2) w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdzieszowice na lata 2025-2027.

Projekty uchwał zostały przygotowane przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzieszowicach panią Alinę Tomaszewską, która przedstawi w/w projekty na posiedzeniu Komisji oraz Sesji Rady Miejskiej w Zdzieszowicach.

BURMISTRZ
Sylwester Gidel

Kom. Skóra

MIEJSKO-GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Zdziechowicach
47-330 Zdziechowice, ul. Góry Św. Anny 21B/2
tel. 77 474 97 01
NIP: 785-17-31-757

A. Bukowski
M. Szwarc

Zdziechowice, dnia 14.02.2025r.

MGOPS.020.03.2025

URZĄD MIEJSKI w Zdziechowicach
SEKRETARIAT
WPEŁNIŁO

2025 -02- 14

Nr w rej. 1121. 2025. P

Ilość zał. _____ Po podpis _____

Burmistrz Zdziechowice

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdziechowicach przekazuje projekt „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdziechowice na lata 2025-2027” celem podjęcia dalszych działań.

Projekt uchwały został uzgodniony z Zespołem Radców Prawnych.

Otrzymują:
1) Adresat;
2) a/a.

Z up. KIEROWNIKA
mgr inż. Joanna Nośsek
ZASTĘPCA KIEROWNIKA
M-G Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zdziechowicach

Projekt uchwały nie budzi
zastępczo pod względem
formalno-prawnym

Projekt

z dnia 12 lutego 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

RADCA PRAWNY

Elżbieta Mikiłow-Pakura

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ZDZIESZOWICACH**

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Miejska w Zdzeszowicach uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027” stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zdzeszowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Zdieszowice na lata 2025-2027 przedstawia cele główne, cele operacyjne i kierunki działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach. Niniejszy program stanowi kontynuację poprzedniego programu, który został przyjęty na lata 2022-2024.

Głównym celem programu jest poprawa kondycji i jakości życia rodzin zamieszkujących w gminie Zdieszowice poprzez rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.

Stosownie do treści art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadania z zakresu wspierania rodziny uchwala gminne programy wspierania rodziny.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdieszowice na lata 2025-2027 jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Zdzieszowicach
z dnia ..... 2025 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE ZDZIESZOWICE
NA LATA 2025-2027**

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE ZDZIESZOWICE	7
2.1. ADRESACI PROGRAMU	7
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	7
2.2.1. DANE OGÓLNE	7
2.2.2. DEMOGRAFIA	8
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA.....	10
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	11
2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.....	12
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	13
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	13
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY	27
2.4. ANALIZA SWOT	30
2.5. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	35
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE.....	36
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	36
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	37
4. REALIZACJA PROGRAMU.....	46
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.....	46
4.2. FINANSOWANIE	46
4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ	46
SPIS TABEL I WYKRESÓW	48

WPROWADZENIE

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice został opracowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach. Jest on zgodny z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2025- 2027, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2021-2024.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE

1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji). Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast Kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.) tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 15. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.) normuje problematykę zawierania i ustawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Problematykę rodzinną podejmują ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny.

Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci (Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przystosowania nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (Europejska Konwencja o statusie prawnym dziecka pozamałżeńskiego, sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027 będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024r. poz. 323 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zdzeszowice na lata 2021-2030.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE ZDZIESZOWICE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Zdzeszowice została oparta na badaniu źródeł zastanych - danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w domowa”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”, a także ocenę wdrożenia założeń poprzednio realizowanego programu.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027 są rodziny zamieszkujące teren gminy, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Gmina Zdzeszowice jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie krapkowickim, w województwie opolskim nad Odrą, która dla większości gminy stanowi zachodnią granicę administracyjną. Powierzchnia gminy wynosi 57,85 km². Strukturę administracyjną tworzą: miasto Zdzeszowice, będące siedzibą gminy oraz 6 osiedli – Akacyjowa-Zielona, Kościuszki-Korfantego, Piastów I, Piastów II, Stara Część Miasta, Stare Osiedle i 6 miejscowości o statusie sołectwa: Januszkowice, Jasiona, Krępna, Oleszka, Rozwadza i Żyrowa. Największa pod względem liczby mieszkańców jednostka pomocnicza gminy to Stare Osiedle, gdzie mieszka 1997 osób, najmniej mieszkańców liczy zaś sołectwo Oleszka zamieszkałe przez 176 osób.

Usytuowanie komunikacyjne gminy (kolej, autostrada A4, rzeka Odra) jest jej atutem, podobnie jak wysoki poziom infrastruktury technicznej, dobrze rozwinięta sieć dróg, duży potencjał produkcyjny (największy pracodawca - ArcelorMittal Poland S.A. Oddział

w Zdzeszowicach) oraz aktywność gospodarcza ludności. W 2024 r. zarejestrowanych w gminie było 1 089 podmiotów gospodarczych, w tym 987 prowadzących działalność na tzw. wpisie do ewidencji gminnej, z czego 769 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Pod względem użytkowania gruntów, w gminie przeważają użytki rolne (63,3% powierzchni gminy), grunty leśne i zadrzewione stanowią 15,2%, grunty zabudowane i zurbanizowane 13,5%, a nieużytki to 1,5% powierzchni gminy; w 2024 r. na jej obszarze funkcjonowało 458 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 8,4 ha.

Na terenie gminy funkcjonuje 55 organizacji pozarządowych, które w spektrum swojego działania mają m.in. promowanie tradycji i kultury regionu, rozwój i integrację środowisk lokalnych, dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców, wspieranie osób niepełnosprawnych, sport, turystykę i rekreację.

W roku szkolnym 2023/2024 w gminie funkcjonowało 14 placówek oświatowo-wychowawczych (1 żłobek, 7 przedszkoli (w tym 1 oddział przedszkolny) oraz 5 szkół podstawowych i 1 zespół szkół ponadpodstawowych).

Działalność w zakresie kultury oraz upowszechniania sportu i rekreacji w gminie prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna wraz z 4 filiami. Na terenie gminy funkcjonuje także 8 świetlic.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę medyczną w 5 zakładach opieki zdrowotnej. Na terenie gminy działają 4 apteki.

W latach 2021-2024 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 2,59%, 2,24%, 2,37 i 2,55%. Stopa bezrobocia w powiecie krapkowickim w tym samym rozpatrywanym okresie wynosiła 5,9% 5,1% 5,1% i 4,7% .

Pomoc społeczną w gminie świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy Kościołem, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

2.2.2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2024 r. gmina Zdzeszowice liczyła ogółem 13 499 mieszkańców, wśród których było 6 917 kobiet; stanowiły one około 51% całej populacji. Gęstość zaludnienia

wynosiła w przybliżeniu 233 osoby na km2. Szczegółowe dane na temat struktury wiekowej ludności gminy i jej zmian w latach 2021-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2274	2231	2118	2039
udział w liczbie mieszkańców	15,87%	15,66%	15,02%	15,11%
liczba osób w wieku produkcyjnym	8818	8699	8569	8031
udział w liczbie mieszkańców	61,54%	61,05%	60,78%	59,49%
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	3236	3318	3411	3429
udział w liczbie mieszkańców	22,59%	23,29%	24,20%	25,40%
ogółem	14328	14248	14098	13499

Dane statystyczne GUS / Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach

Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2021-2024 zmniejszała się ogólna liczba mieszkańców gminy. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, należy podkreślić, że w rozpatrywanym okresie spadała liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, zaś zwiększała się grupa osób w wieku poprodukcyjnym. W latach 2021-2024 udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności prawie nie ulegał zmianom i wynosił odpowiednio: 15,87%, 15,66%, 15,02%, 15,11% udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszał się systematycznie (z 61,54% do 59,49%). Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności był znacznie wyższy niż udział najmłodszej grupy mieszkańców i wykazywał tendencję zwykłą w rozpatrywanym okresie.

Sytuację demograficzną kształtują także przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Zdzeszowice przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba urodzeń	99	76	67	97
liczba zgonów	167	140	132	139
przyrost naturalny	-68	-64	-65	-42

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
zameldowania spoza gminy	285	214	211	229
wymeldowania poza gminę	74	95	62	90
saldo migracji ogółem	359	309	273	319

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

W 2024r. w gminie Zdzeszowice zanotowano 97 urodzeń i 139 zgonów i odnotowano ujemny przyrost naturalny. W latach 2021-2024 liczba urodzeń była stale znacznie niższa, niż odnotowana w tym okresie liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji było dodatnie.

2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W latach 2021-2024 r. stan zasobów mieszkaniowych gminy nie ulegał zmianom. W 2024 r. gmina posiadała 139 mieszkań komunalnych w tym 93 mieszkania socjalne. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Zdzeszowice w latach 2021-2024 zawiera poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba mieszkań komunalnych	139	139	139	139
liczba wniosków złożonych na mieszkania komunalne	59	31	34	132
w tym z wiersza 1: liczba mieszkań socjalnych	92	91	91	93
liczba osób oczekujących na mieszkania socjalne	68	51	59	57

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Zdzeszowice tej formy wsparcia udziela Urząd Miejski, a dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek oraz wartości dodatków prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 4. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	113	79	71	51
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	189 428	175 190	212 240	206 751

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

W latach 2021-2024 liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy ulegała systematycznemu spadkowi jednak wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych stale rosła.

2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach, liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z gminy Zdzeszowice w latach 2021-2024 r. pozostaje na podobnym poziomie przy największej liczbie osób bezrobotnych w 2021r. – 228 i najniższej w 2022r. – 195. Liczba kobiet, które stanowiły większość ogółu osób pozostających bez pracy, również ulegała wahaniom z najwyższym poziomem w 2021 r. Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w badanym okresie pozostaje na podobnym poziomie z największym udziałem procentowym w 2021r. – 2,59 i najniższym w 2022r. – 2,24. Dane szczegółowe w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 6. Stan bezrobocia w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób w wieku produkcyjnym	8818	8699	8569	8031
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	228	195	203	205
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	2,59%	2,24%	2,37%	2,55%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	154	129	137	130
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	1,75%	1,48%	1,60%	1,62%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2021-2024 w powiecie krapkowickim, województwie opolskim i w kraju.

Tabela 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
stopa bezrobocia w powiecie krapkowickim	5,9%	5,1%	5,1%	4,7%
stopa bezrobocia w województwie opolskim	6,4%	5,9%	5,9%	5,9%
stopa bezrobocia w kraju	5,8%	5,2%	5,1%	5,1%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie powiat krapkowicki, przy zmiennym poziomie bezrobocia, charakteryzował się niższą w stosunku do województwa opolskiego stopą bezrobocia. Zarówno

w województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia w analizowanym okresie ulegał wahaniom przy zauważalnej tendencji wzrostowej w 2021 r.

2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według informacji nadesłanych przez Komisariat Policji w Zdzeszowicach, na terenie gminy w 2021r. stwierdzono ogółem 208 przestępstw, w 2022r. 212 przestępstw w 2023 r. 161 przestępstw, a w 2024 r. 151 przestępstw, w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie to 2 przypadki w 2022r. oraz po 3 przypadki w 2023r. i 2024r. Szczegółowe dane dotyczące przestępczości w gminie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 6. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	liczba przestępstw w 2021 r.	liczba przestępstw w 2022 r.	liczba przestępstw w 2023 r.	liczba przestępstw w 2024 r.
stwierdzono ogółem przestępstw	208	212	161	151
w tym popełnione przez nieletnich	0	2	3	3
przeciwko życiu i zdrowiu	15	12	8	8
przeciwko wolności	3	7	5	3
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	15	25	24	19
przeciwko mieniu	91	97	65	69
przeciwko rodzinie i opiece	22	26	18	10
przeciwko wiarygodności dokumentów	4	1	0	4
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	5	2	2	4
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	6	6	5	9

Dane Komisariatu Policji w Zdzeszowicach.

Na przestrzeni lat 2021-2024 w gminie Zdzeszowice najczęściej stwierdzano przestępstwa przeciwko mieniu; w 2024 r. było 69 przypadków (o 28 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (19 przypadków, o 6 mniej w porównaniu z 2022 r.) oraz przeciwko rodzinie i opiece 10 przypadków (o 16 mniej w porównaniu z 2022 r.).

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Zdzeszowicach przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2021 r. policjanci wszczęli 11 procedur, w 2022 r. - 12 procedur,

w 2023 r. - 7 procedur i 2024 r. 9 procedur. Dane dotyczące stosowania procedury „Niebieskie Karty” w analizowanym okresie w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2021-2024

rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2021	14	11
2022	18	12
2023	15	7
2024	18	9

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zdzeszowice.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy Zdzeszowice, oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2024 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach do realizacji swoich zadań zatrudnił 6 pracowników socjalnych, 2 osoby pełniące funkcje kierownicze, 13 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz 19 innych pracowników. Poniższa tabela zawiera informacja na temat środków finansowych wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2021-2024.

Tabela 10. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2021-2024

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023	2024
Ogółem dział 852 (bez COVID i UKR), w tym:	3 137 563,10	3 786 215,57	3 662 933,51	4 691 091,53
na świadczenia pomocy społecznej	446 463,73	1 020 408,94	594 198,35	931 075,66
na zadania własne gminy	3 137 563,10	3 173 353,31	3 661 340,51	4 387 851,81
na zadania zlecone gminie (dodatek osłonowy i energetyczny)	0,00	612 862,26	1 593,00	303 239,72
Ogółem Fundusz Przeciwdziałania COVID, w tym:	0,00	4 002 990,00	201 130,25	11 737,49

dodatek węglowy wraz z kosztami obsługi	0,00	3 537 360,00	140 340,00	0,00
dodatek dla gospodarstw domowych wraz z kosztami obsługi	0,00	465 630,00	24 480,00	0,00
dodatek elektryczny wraz z kosztami obsługi	0,00	0,00	32 130,00	0,00
refundacja podatku VAT (dodatek gazowy) wraz z kosztami obsługi	0,00	0,00	4 180,25	11 737,49
Ogółem Fundusz Pomocy Ukrainie (852 i 853)	0,00	117 052,00	9 486,00	2 754,00

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach

W rozpatrywanym okresie wysokość środków finansowych przeznaczonych przez gminę na pomoc mieszkańcom wahała się przy tendencji wzrostowej. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej w latach 2021-2024 ulegała wahaniom przy najmniejszej liczbie rodzin w 2022r. (112 rodzin) i największej w 2024r. (149 rodzin). Poniżej zamieszczono dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez MGOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2021-2024.

Tabela 8. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	142	109	132	153
liczba rodzin	138	112	141	149
liczba osób w rodzinach	202	149	193	221
Udział procentowy liczby osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	1,50	1,11	1,44	1,64

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach

Uzupełniające dane dotyczące rodzin z gminy objętych wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2024 zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 9. Rodziny z gminy objęte wsparciem MGOPS w zakresie pomocy społecznej w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka	138	112	141	149
w tym: liczba nowych w danym roku rodzin objętych wsparciem	7	2	4	5
liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem	127	26	23	20
w tym: liczba nowych w danym roku rodzin objętych wsparciem	2	1	0	2
liczba rodzin z dziećmi, w których zdefiniowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	18	15	12	9

w tym: liczba nowych w danym roku rodzin, w których zdefiniowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych 1 0 0 0

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach

W analizowanym okresie liczba rodzin objętych wsparciem ulegała wahaniom i jednocześnie znacząco spadła liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2024 były: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Bardzo istotnym powodem przyznawania wsparcia było także bezrobocie. W przypadku ubóstwa liczba wspieranych rodzin systematycznie spadała. Natomiast w przypadku długotrwałej lub ciężkiej choroby na przestrzeni rozpatrywanego okresu liczba rodzin korzystających ze wsparcia podlegała wahaniom i największa liczba rodzin wymagających wsparcia przypadała na 2021r. i na 2024r. (odpowiednio 84 i 80 rodzin). W przypadku niepełnosprawności i bezrobocia liczba rodzin otrzymujących pomoc ulegała wahaniom. Zauważalnym powodem przyznawania wsparcia ze strony MGOPS był alkoholizm (zmienna liczba rodzin korzystających ze wsparcia) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ze zmienną liczbą rodzin, które wymagały pomocy.

W 2024 r. w związku z wystąpieniem powodzi na terenie gminy pojawiła się również konieczność wsparcia 8 rodzin z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających ze wsparcia oraz przyczyn przyznawania pomocy przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach w latach 2021-2024.

Tabela 10. Wybrane powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2024

powód przyznania pomocy	liczba rodzin				liczba osób w rodzinach			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
ubóstwo	87	75	78	76	124	93	96	101
bezdomność	6	5	13	13	10	5	13	13
potrzeba ochrony macierzyństwa	3	1	3	2	9	5	11	8
bezrobocie	55	43	36	45	93	59	47	69
niepełnosprawność	62	56	76	83	81	74	104	111
długotrwała lub ciężka choroba	84	59	66	80	117	82	86	108
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	8	6	5	9	23	12	12	25

i prowadzenia gospodarstwa domowego									
w tym rodziny niepełne	7	4	4	6	22	10	11	18	
w tym rodziny wielodzietne	2	0	0	2	9	0	0	9	
przemoc w rodzinie/domowa	2	1	0	2	6	1	0	6	
alkoholizm	5	3	1	8	9	3	1	10	
narkomania	0	2	1	2	0	2	1	2	
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	3	2	2	2	3	2	
zdarzenie losowe	2	2	0	1	4	2	0	2	
sytuacja kryzysowa	0	1	0	7	0	3	0	23	
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	8	0	0	0	24	

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach

Problemy, jakie dotykały rodziny, będące jednym z warunków udzielania świadczeń ze strony instytucji pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na rodzaj udzielanego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. W latach 2021-2024 na terenie gminy najwięcej rodzin (ich liczba wahała się ze wzrostem do 120 w 2024r.) korzystało z pomocy finansowej udzielanej głównie w formie zasiłków. W nieco mniejszym stopniu mieszkańcom udzielano pomocy rzeczowej, głównie w formie usług opiekuńczych i pracy socjalnej (zmieniająca się liczba rodzin). Dane szczegółowe dotyczące form wsparcia, jakiego udzielano mieszkańcom gminy w latach 2021-2024, przedstawia tabela.

Tabela 11. Rodzaje wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w zakresie pomocy społecznej w latach 2021-2024

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie				liczba rodzin				liczba osób w rodzinach			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
pieniężna	112	93	106	120	108	90	102	118	161	117	132	168
niepieniężna	49	17	45	36	49	17	45	34	72	26	70	54
praca socjalna	15	49	114	166	15	49	114	166	23	58	156	254
poradnictwo specjalistyczne	1	5	28	8	1	5	28	8	3	5	44	17
schronienie	2	3	9	7	2	3	9	7	2	3	9	7
usługi opiekuńcze	33	14	25	35	33	14	24	33	46	20	27	41

specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	1	2	0	0	1	2	0	0	8	10
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	21	19	26	26	21	19	26	26	21	19	26	26

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, pomocą w formie zasiłku celowego na zakup gorącego posiłku lub produktów żywnościowych objęto: 32 osoby dorosłe w 2021 r., 35 osób dorosłych w 2022 r., 40 osób dorosłych w 2023 r. oraz 32 osoby dorosłe w 2024 r.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W 2021 r. zawarto w gminie 3 kontrakty socjalne, w 2022 r. zawarto 8 kontraktów, w 2023 r. zawarto 8 kontraktów socjalnych a w 2024 r. zawarto 20 kontraktów socjalnych.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny, który przydzielany jest rodzinie po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do:

- rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej,
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin, u których występują trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W gminie Zdzeszowice w 2024 r. ze wsparcia asystenta korzystało 10 rodzin. W rodzinach objętych pomocą asystenta przebywało łącznie 23 dzieci. We wszystkich przypadkach realizowano plan pracy z rodziną i regularnie go modyfikowano, dostosowując do bieżących potrzeb i deficytów.

Do zadań asystenta rodziny należały m. in.: nauka prowadzenia gospodarstwa domowego, nauka gospodarowania domowym budżetem, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, pomoc w odrabianiu zadań domowych, motywowanie do poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia, motywowanie do współpracy z instytucjami i specjalistami w zakresie rozwiązywania problemów rodziny. Asystent rodziny ściśle współpracował z Ośrodkiem Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdzeszowicach. Osoby wymagające wsparcia psychologicznego mogły korzystać z pomocy psychologów i specjalistów pracy z rodziną zatrudnionych w Ośrodku. Specjalista pracy z rodziną udzielił w 2024 r. 572 porady i konsultacje, psycholog – 1073 porady i konsultacje.

W 2024 r. asystent zakończył współpracę z 2 rodzinami: ze względu na wykonanie planu pracy z rodziną oraz z powodu rezygnacji rodziny z tej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny.

Tabela 12. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	1	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	13	17	16	10
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	29	41	44	23
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	42	37	52	62

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

Gmina jest zobowiązana do zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadania administracji publicznej w tym zakresie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do zadań własnych gminy, nałożonych przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy m.in.: tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem w placówkach wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, a także współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Wybrane dane odnoszące się do pieczy zastępczej na terenie gminy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13. Piecza zastępcza w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	19	23	26	41
koszty ponoszone przez gminę z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej (w zł.)	109 522,07	156 268,74	229 654,16	367 444,96

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej MGOPS przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2021-2024 wzrosła wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano. Znacząco zmniejszyła się natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne. Dane dotyczące wartości, liczby i rodzaju przyznanych świadczeń rodzinnych prezentują poniższe tabele.

Tabela 14. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	2 532 035,86	2 981 841,65	3 240 439,51	3 786 997,09
liczba osób, którym przyznano świadczenie	468	205	258	241

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

Tabela 15. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2024

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń			
	2021	2022	2023	2024
zasiłek rodzinny	2359	2065	1694	905
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	8	6	3	0
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	40	14	21	10
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	198	194	147	121
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	143	162	179	131
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	138	124	103	61
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	145	127	118	72
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	472	451	412	181
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	55	38	23	15
zasiłek pielęgnacyjny	3469	3641	3935	4143
świadczenie pielęgnacyjne	554	735	793	779
	19			

specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0
zasiłek dla opiekuna	12	12	12	6
świadczenie rodzicielskie	187	219	100	122
razem	7780	7788	7540	6546

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach

W latach 2021-2024 spadała znacząco liczba zasiłków rodzinnych, które są podstawowym świadczeniem rodzinnym, a służą częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Spośród dodatków do zasiłku rodzinnego, najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Poza zasiłkiem rodzinnym, najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach przyznawał także **świadczenia alimentacyjne**. To świadczenie przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	47	51	46	37
liczba przyznanych świadczeń	922	877	754	618
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	398 166,04	379 087,05	322 766,44	280 374,36

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu

dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie przyznano 1 takie świadczenie w 2024 r.

W 2024 r. wydano rodzinom z terenu gminy Zdzeszowice 131 Kart Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 17. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba wydanych kart	136	351	257	131
liczba rodzin objętych wsparciem	38	146	127	40
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	67	75	38	55

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań w gminie zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie Zdzeszowice w latach 2021-2024.

Tabela 18. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	7	7	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zdzeszowicach.

Tabela 19. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2024

rodzaj	wartość w zł			
	2021	2022	2023	2024
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	301 229	295 039	350 697	474 806

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Tabela 20. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023	2024
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	363 951	393 291	410 854	474 806
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	1 400	1 472	1 494	1 538
na przeciwdziałanie przemocy domowej	1 163	7 193	5 227	10 466
razem	366 514	401 956	417 575	486 810

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Środki finansowe przeznaczane w gminie w latach 2021-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej ulegały wahaniom; najwyższy poziom zanotowano w 2024 r. W 2024 r. była to kwota 486810 zł, z czego na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wydatkowano 474806 zł, 1538 zł na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii, a 10466 zł na przeciwdziałanie przemocy domowej.

W latach 2021-2024 członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami uzależnionymi. GKRPA występowała również do sądu z wnioskami o podjęcie leczenia odwykowego oraz kontaktowała się z osobami dotkniętymi przemocą domową. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 21. Działalność GKRPA w latach 2021-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	38	28	38	44
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zdzeszowicach.

W latach 2021-2024 utrzymywała się na porównywalnym poziomie liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu.

Tabela 22. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	9	5	7	5
liczba sprawców przemocy domowej, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zdzeszowicach.

W analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z 26 osobami dotkniętymi przemocą domową, nie składała wobec osób stosujących przemoc domową zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

Przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy domowej umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 29 lipca 2005 r. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, a także Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecka w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy domowej pełni Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Celem

jego działania jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy domowej lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli MGOPS-u, Policji, Sądu, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynowane są w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Procedurę kończy się po ustaniu przemocy domowej oraz w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zdzeszowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	11	12	11	14
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	10	8
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	112	100	110	105
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	14	18	15	18
w tym sporządzone przez Policję	11	12	7	9
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	2	1	7	6
w tym sporządzonych przez pozostałych przedstawicieli instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”	1	5	1	3
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	13	18	12	8
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	8	11	6	10
liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kodeksu karnego sądowych	0	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Zdzeszowice.

Osobom i rodzinom z terenu gminy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 5 rodzinom (5 osobom w rodzinach) w 2021 r., 3 rodzinom (3 osobom w rodzinach) w 2022 r., 1 rodzinom (1 osobom w rodzinach) w 2023 r. i 8 rodzinom (10 osobom

w rodzinach) w 2024 r. Wsparcie ze względu na przemoc domową przyznawano w latach 2021-2024 odpowiednio: 2, 1, 0 i 2 rodzinom (odpowiednio: 6, 2, 0 i 6 osobom w rodzinach).

Tabele zamieszczone poniżej przedstawiają listę podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy Zdzeszowice działających na jej terenie oraz informacje na temat placówek wychowawczych, placówek systemu oświaty i placówek kultury i rekreacji funkcjonujących na terenie gminy w 2024 r.

Tabela 24. Jednostki wsparcia z gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2024 r.

lp.	nazwa instytucji	adres
1.	Urząd Miasta i Gminy Zdzeszowice	ul. B. Chrobrego 34, 47-330 Zdzeszowice
2.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	ul. Góry Św. Anny 21B/2,
4.	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	47-330 Zdzeszowice
5.	Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego – punkt konsultacyjny	
6.	Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny	ul Góry Św. Anny 21B/2,
7.	Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej	47-330 Zdzeszowice
8.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul Góry Św. Anny 21B/2,
9.	Komisariat Policji	47-330 Zdzeszowice
10.	Grupa AA	ul. Słowackiego 1, 47-330 Zdzeszowice
11.	Dom Dziennego Pobytu „Jarzębina”	ul. Fabryczna 34B, 47-330 Zdzeszowice
12.	Dom Dziennego Pobytu „Stokrotka”	Pl. 1 Maja 1, 47-330 Zdzeszowice
13.	Wychowawca Podwórkowy	ul. Fabryczna 34B, 47-330 Zdzeszowice

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

Tabela 25. Wykaz placówek wychowawczych i placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2023/2024

lp.	nazwa placówki	adres
1.	Żłobek Samorządowy	ul. Piastów 20, 47-330 Zdzeszowice
2.	Publiczne Przedszkole nr 2 im. Kubusia Puchatka	Pl. 1 Maja 11, 47-330 Zdzeszowice
3.	Publiczne Przedszkole nr 3 im. Pszczółki Mai	ul. Zielona 19a, 47-330 Zdzeszowice

4.	Publiczne Przedszkole nr 5 „Tęczowa Piątka”	ul. Zielona 19, 47-330 Zdzeszowice
5.	Publiczne Przedszkole nr 6 im. Jana Brzechwy	ul. Piastów 6, 47-330 Zdzeszowice
6.	Ochronka Katolicka i Przedszkole Niepubliczne	ul. Dworcowa 4, 47-330 Zdzeszowice
7.	Publiczne Przedszkole	ul. Poprzeczna 7, 47-330 Żyrowa
8.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej	ul. Lesiańska 6, 47-330 Januszkowice
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. J. Korczaka	ul. B. Chrobrego 36, 47-330 Zdzeszowice
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. A. Gadzińskiego	Pl. 1 Maja 1, 47-330 Zdzeszowice
11.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Wł. Sikorskiego	ul. Nowa 3, 47-330 Zdzeszowice
12.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks. J. Twardowskiego	ul. Lesińska 6, 47-330 Januszkowice
13.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. S. Rosponda	ul. Wojska Polskiego 4, 47-330 Żyrowa
14.	Zespół Szkół im. Jana Pawła II	ul. Góry Św. Anny 21A, 47-330 Zdzeszowice

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

Tabela 26. Wykaz placówek kultury, sportu i rekreacji w gminie.

nazwa placówki	adres
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji	ul. Powstańców Śląskich 7, 47-330 Zdzeszowice
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Nowa 3, 47-330 Zdzeszowice
Biblioteka - filia	ul. Wypoczynkowa 2, 47-330 Januszkowice
Biblioteka - filia	ul. Zdzeszowicka 39, 47-330 Krępna
Biblioteka - filia	ul. Korfantego 14, 47-330 Rozwadza
Biblioteka - filia	ul. Wojska Polskiego 4, 47-330 Żyrowa

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach.

W 2024 r. na terenie gminy Zdzeszowice funkcjonowało 5 parafii Kościoła rzymskokatolickiego oraz zbor Kościoła Zielonoświątkowego. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 27. Parafie rzymskokatolickie oraz inne kościoły na terenie gminy

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia św. Antoniego	ul. Pokoju 1, 47-330 Zdzeszowice
2.	Parafia św. Ojca Pio	ul. J. Słowackiego 1, 47-330 Zdzeszowice
3.	Parafia św. Błażeja	ul. Kościelna 3b, 47-330 Januszkowice
4.	Parafia św. Jana Nepomucena	ul. W. Korfantego 7, 47-330 Rozwadza
5.	Parafia św. Marii Magdaleny	ul. F. Myśliwca 4, 47-326 Jasiona
6.	Zbór „Nadzieja” Kościoła Zielonoświątkowego	ul. Dworcowa 12, 47-330 Zdzeszowice

Dane Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach oraz Diecezji Opolskiej.

Wszystkie wymienione parafie rzymskokatolickie z terenu gminy znajdują się w obrębie dekanatu Leśnica i należą do diecezji opolskiej, metropolii katowickiej.

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańcy gminy korzystają ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach. Dane dotyczące działalności PCPR w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2024 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 28. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0	1
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	3	4	5	9
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	3	2	2
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	25	33	36	32
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	2	3	3
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	16	23	25	17
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	5	3	4	5
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	0	0	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Mieszkańcy gminy korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach wydającego orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 29. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy	25	21	28	47
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	162	86	115	500
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	54	29	45	254
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	67	47	59	232
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	41	10	11	14

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Pomoc osobom niepełnosprawnym świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2024

zakres danych	2021	2022	2023	2024
liczba rodzin	62	56	76	83
liczba osób łącznie w rodzinach	81	74	104	111

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

Należy dodać, że w 2024 r. MGOPS przyznał 131 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Dzieci i rodziny z gminy Zdzeszowice objęte są także wsparciem **Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krapkowicach**. Do poradni zazwyczaj kierują uczniów nauczyciele z placówek systemu oświaty, którzy zauważyli u dzieci niepokojące objawy lub zachowania. Dzieci i młodzież mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. W roku szkolnym 2023/2024 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krapkowicach udzieliła wsparcia w różnych formach i objęła pomocą ogółem 141 dzieci i młodzieży z terenu gminy Zdzeszowice. Specjaliści z Poradni koncentrowali się na ustaleniu przyczyn sygnalizowanych przez rodziców i nauczycieli trudności w funkcjonowaniu dzieci/młodzieży. Szczegółowe dane dotyczące rodzaju wsparcia i liczby osób nim objętych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dzieci, młodzieży i rodziców z gminy w roku szkolnym 2023/2024

forma udzielonego wsparcia	liczba przeprowadzonych diagnoz/porad
psychologiczna	141
diagnoza pedagogiczna	121
logopedyczna	38
porady i konsultacje dla rodziców w sprawach wychowawczo-edukacyjnych (bez badań)	32

Dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krapkowicach.

Poniższa tabela przedstawia rozszerzony wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy usytuowanych poza jej terenem.

Tabela 32. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy gminy

nazwa instytucji	adres
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. J. Kilińskiego 1, 47-303 Krapkowice
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego	ul. Sądowa 6, 47-200 Kędzierzyn-Koźle
II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego	ul. S. Żeromskiego 5, 47-200 Kędzierzyn-Koźle
Powiatowy Urząd Pracy	ul. J. Kilińskiego 1 A, 47-303 Krapkowice
Powiatowa Komenda Policji	ul. Opolska 101, 47-303 Krapkowice
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. J. Kilińskiego 1, 47-303 Krapkowice
Prokuratura Rejonowa	ul. Głębczycka 5, 47-200 Kędzierzyn-Koźle
Diecezjalna Poradnia Rodzinna	Plac Katedralny 4, 45-005 Opole

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach.

2.4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego. Przedmiotem analizy stały się następujące obszary problemowe: rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; kapitał społeczny i ludzki.

OBSZAR I: RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, • funkcjonowanie na terenie gminy placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i opiekę przedszkolną, • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy, • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej, • realizowanie procedury „Niebieskie Karty”, • działalność wielu pracowników pierwszego kontaktu stanowiących źródło informacji o przemoc domowej (lekarz, kurator, pracownik socjalny, pedagog szkolny) 	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom wiedzy na temat przemocy domowej wśród mieszkańców

szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki przedszkolnej, inicjatywy lokalne jako narzędzia stymulujące rozwój aktywności i zmiany społecznej, rozwój infrastruktury odpowiadający zmieniającym się potrzebom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, utrzymująca się na wyrównanym poziomie liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, niewystarczająca liczebność kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą domową, utrzymująca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej, pogłębiająca się skala problemów społecznych będących zarówno konsekwencją, jak i źródłem przemocy domowej, nieprecyzyjne rozwiązania prawne, brak odpowiedniego finansowania

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa** wskazuje na mocne strony, którymi są głównie: wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie na terenie gminy placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy, dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty, doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, a także prowadzenie akcji uwrażliwiających na problemy przemocy domowej.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza: nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i utrzymująca się na wyrównanym poziomie liczba rodzin dysfunkcyjnych oraz zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, niewystarczająca liczebność kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą domową, utrzymująca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej oraz pogłębiająca się skala problemów społecznych będących zarówno konsekwencją, jak i źródłem przemocy domowej, nieprecyzyjne przepisy prawa, brak odpowiedniego finansowania.

OBSZAR II: ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	slabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze • działalność profilaktyczna i edukacyjna • możliwość wykorzystania istniejącej bazy lokalowej • zaangażowanie różnych środowisk 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do specjalistycznych usług medycznych w ramach NFZ • starzejąca się kadra lekarska i brak młodego personelu medycznego • brak terapeuty uzależnień
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców • możliwość uzyskania pomocy finansowej ze środków zewnętrznych • rozwój ośrodków wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • istniejące bariery kadrowe utrudniające prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej • zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • stale rosnące zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi

	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • brak rozwiązań systemowych działających w praktyce • brak funduszy na poszerzenie zakresu opieki zdrowotnej
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** zwraca uwagę na przewagę mocnych stron: zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym oraz zaangażowanie różnych środowisk.

Mimo przewagi mocnych stron w tym obszarze wskazano również zagrożenia – m.in. istniejące bariery kadrowe utrudniające zapewnienie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, stale rosnące zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki, brak rozwiązań systemowych funkcjonujących w praktyce i odpowiedniego finansowania – to istotne kwestie, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanego programu.

OBSZAR III: KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców gminy • zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań popularyzujących wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • niski przyrost naturalny w gminie

- podejmowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej
- prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej
- dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej

szanse

- potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia jej mieszkańców
- stale rosnąca liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
- wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej
- dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb

zagrożenia

- niezminiejszająca się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją
- stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie systemowe
- starzenie się społeczeństwa

Analiza uwarunkowań dla obszaru kapitał społeczny i ludzki wskazuje mocne strony, którymi są: wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców oraz prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, przez pracowników pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego.

Jednakże mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niezminiejszająca się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie systemowe, starzenie się społeczeństwa, to w obliczu niekorzystnych tendencji

demograficznych niezwykle istotne kwestie rzutujące na kształt programu działań w tym obszarze.

2.5. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Przystępując do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027 dokonano oceny stopnia wdrożenia poprzednio obowiązującego Programu.

Cele operacyjne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 były realizowane na bieżąco przez realizatorów i partnerów programu, tj. placówki oświatowe, ośrodek pomocy społecznej i pozostałe wymienione w punkcie 3.2 programu.

Na terenie gminy rodzinom mającym problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnione było wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, dzieci natomiast mogły skorzystać z oferty placówki wsparcia dziennego. Oferowane było również poradnictwo specjalistyczne psychologiczne i terapeutyczne, w tym świadczone przez Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdzeszowicach usługi psychologa i terapeuty rodzinnego.

W gminie realizowano wiele działań służących podnoszeniu aktywności fizycznej, upowszechnianiu zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz aktywnego spędzania czasu wolnego dla rodzin. Każdego roku w gminie odbywał się szereg imprez o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym, adresowanych do mieszkańców, w tym do rodzin z dziećmi, realizowanych nie tylko przez Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, ale i wiele innych instytucji, organizacji i stowarzyszeń. Szereg działań podejmowanych na rzecz rodziny ma na celu promowanie w gminie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich i zapobieganie problemom występującym w rodzinie.

Placówki wychowawcze i systemu oświaty, poza działaniami statutowymi, prowadziły szereg dodatkowych zajęć między innymi kompensacyjnych na rzecz uczniów wykazujących deficyty poznawcze i rozwojowe. Zapewniały również bardzo szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych stanowiących wsparcie zainteresowań uczniów i wychowanków i oferując alternatywną formę spędzania czasu wolnego.

W dokumentach przekazywanych przez realizatorów programu z zakresie jego realizacji, za poszczególne lata, mocno podkreślana była interdyscyplinarna współpraca i współdziałanie, zwłaszcza ta nakierowana na rozwiązanie problemów danej rodziny. Praca

z rodziną problemową wymaga ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji i doskonalenia, dlatego tak istotne jest poszerzanie wiedzy fachowej w różnych zakresach zarówno poprzez udział w szkoleniach, jak też wymianę informacji i doświadczeń. Konstruktywna współpraca różnych instytucji działających na rzecz rodziny i przy jej aktywnej współpracy daje szansę na pokonanie wielu problemów w rodzinie.

Powyższe informacje jednoznacznie wskazują, iż obrane cele operacyjne należy kontynuować i modyfikować adekwatnie do występujących potrzeb w kolejnych latach.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Uzyskane wyniki diagnozy problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, analizie SWOT, jak również wnioski płynące z oceny realizacji założeń poprzednio realizowanego Programu pozwoliły na opracowanie założeń Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025-2027 jest następujący:

**Poprawa kondycji i jakości życia rodzin
zamieszkujących w gminie Zdzeszowice
poprzez rozwijanie systemu wsparcia
sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: Podniesienie jakości funkcjonowania rodzin.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie dysfunkcji, warunków życia oraz potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie.	2025-2027	UM RM MGOPS OPiWR GKRPA ZI placówki systemu oświaty Policja placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią i mediacją 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin
Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.	2025-2027	MGOPS PUP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizowanie członków rodzin dotkniętych bezrobociem do zmiany swojej sytuacji życiowej - zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej
Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej oraz w postaci świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych.	2025-2027	MGOPS UM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem, - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.	2025-2027	OPiWR PCPR Placówki medyczne Starostwo Powiatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób i rodzin objętych wsparciem, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie możliwości i poprawa skuteczności wsparcia oferowanego rodzinom - poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia
Ustanawianie w przypadku wystąpienia takiej potrzeby rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.	2025-2027	MGOPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin wspierających oraz liczba rodzin przez nie wspieranych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Realizowanie programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.	2025-2027	OPiWR placówki systemu oświaty	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana świadomości społecznej - poprawa funkcjonowania rodzin
Wzmacnianie więzi rodzinnych m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.	2025-2027	UM RM MGOPS OPiWR placówki systemu oświaty świetlice	<ul style="list-style-type: none"> - liczba imprez - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie więzi rodzinnych - budowa dialogu międzypokoleniowego - integrowanie społeczności lokalnej

jednostki rekreacyjno-
sportowe
placówki kultury
NGO s
Kościoł

CEL OPERACYJNY 2.: Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych.	2025-2027	UM placówki systemu oświaty PPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń i kursów dla nauczycieli - liczba uczestników - liczba i rodzaj pozyskanego wyposażenia dla szkół 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie kwalifikacji kadr pedagogicznych - osiągnięcie lepszych efektów kształcenia - podniesienie poziomu wiedzy uczniów szkół na terenie gminy
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2025-2027	UM RM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Zapewnienie dzieciom dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	2025-2027	MGOPS UM placówki systemu oświaty świetlice jednostki rekreacyjno- sportowe placówki kultury	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - umożliwienie rozwijania pasji i zainteresowań

		NGO s		
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2025-2027	UM Placówki systemu oświaty placówki kultury	- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienia uczniom pomocy pedagoga w szkołach na terenie gminy.	2025-2027	UM RM placówki systemu oświaty	- liczba szkół w których dzieci mogą korzystać z pomocy pedagoga - liczba uczniów objętych pomocą	- podniesienie jakości oferty edukacyjnej - podniesienie skuteczności wsparcia, z którego mogą skorzystać uczniowie i rodzice
Prowadzenie nauczania indywidualnego dla uczniów niepełnosprawnych.	2025-2027	UM placówki systemu oświaty	- liczba uczniów objętych nauczaniem - liczba godzin	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2025-2027	placówki systemu oświaty OPiWR PPP	- liczba i rodzaj programów profilaktycznych - liczba uczestników	- kształtowanie prawidłowych postaw życiowych - eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci i młodzieży
Rozszerzenie oferty organizowanych w placówkach oświatowych zajęć pozalekcyjnych.	2025-2027	UM placówki systemu oświaty	- liczba i rodzaj zajęć - liczba uczestników	- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży - poprawa atrakcyjności oferty edukacyjnej
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2025-2027	UM RM placówki systemu oświaty	- liczba uczniów	- motywowanie do zdobywania wiedzy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Zdzeszowice na lata 2025 -2027

		NGO s	- rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia)	- wzmocnienie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2025-2027	UM RM placówki systemu oświaty placówki kulturalne jednostki sportowe NGO s	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej - stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	2025-2027	placówki systemu oświaty placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGO s	- liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników	- poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania

CEL OPERACYJNY 3.: Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2025-2027	placówki szkolne i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo-rekreacyjne	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia

<p>Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jej skutkom.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>placówki kultury światlice MGOPS OPiWR placówki ochrony zdrowia NGO s PPP PSSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba procedur Niebieska Karta - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
<p>Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy domowej oraz przestępczości.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>placówki systemu oświaty OPiWR Policja PPP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych

<p>Podjęmowanie wśród rodziców działalności edukacyjno-informacyjnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>placówki systemu oświaty Policja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń
<p>Współpraca z Policją w zakresie monitorowania i patrolowania obszarów gminy, w których mogą się kumulować zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UM RM Policja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań - liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
<p>Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze poprzez realizację odpowiednich inwestycji w infrastrukturze dróg</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UM RM</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych inwestycji drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa rodzin i dzieci - podniesienie komfortu życia mieszkańców

CEL OPERACYJNY 4.: Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie metod pracy socjalnej oraz jej rozszerzanie poprzez udział w szkoleniach w oparciu o pracę z rodziną i na jej rzecz.	2025-2027	MGOPS PCPR ROPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń - liczba uczestników - liczba rodzin objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej - podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - osiągnięcie zamierzonych zmian w funkcjonowaniu rodziny
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną w tym przede wszystkim asystenta rodziny.	2025-2027	MGOPS ROPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy - poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	2025-2027	UM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba grup roboczych 	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie

ds. przeciwdziałania przemocy domowej.	podmioty, których przedstawiciele wchodzą w skład ZI	- liczba procedur Niebieskie Karty	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą
--	--	------------------------------------	--

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

OPiWR – Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGO s – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordinatorem programu będzie Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdzieszowicach. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Miejski, Rada Miejska, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, placówki opieki nad małymi dziećmi, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krapkowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, świetlice, Kościół i społeczność lokalna.

4.2. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Zebrane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane do opracowania raportu

podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość.

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu przedstawi Burmistrzowi Zdzeszowic Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do końca marca danego roku kalendarzowego, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2024	9
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2024	9
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021-2024.....	10
Tabela 4. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2024.....	10
Tabela 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2024	11
Tabela 6. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2021-2024.....	12
Tabela 7. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2021-2024 .	13
Tabela 8. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2024	14
Tabela 9. Rodziny z gminy objęte wsparciem MGOPS w zakresie pomocy społecznej w latach 2021-2024	14
Tabela 10. Wybrane powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2024	15
Tabela 11. Rodzaje wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w zakresie pomocy społecznej w latach 2021-2024	16
Tabela 12. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2024	18
Tabela 13. Piecza zastępcza w latach 2021-2024	19
Tabela 14. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2021-2024	19
Tabela 15. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2024	19
Tabela 16. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2021-2024	20
Tabela 17. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2024	21
Tabela 18. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2024	22
Tabela 19. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2024	22
Tabela 20. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej	22
Tabela 21. Działalność GKRPA w latach 2021-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	23
Tabela 22. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	23
Tabela 23. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2024	24
Tabela 24. Jednostki wsparcia z gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2024 r.	25
Tabela 25. Wykaz placówek wychowawczych i placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2023/2024.....	25
Tabela 26. Wykaz placówek kultury, sportu i rekreacji w gminie.	26
Tabela 27. Parafie rzymskokatolickie oraz inne kościoły na terenie gminy	27
Tabela 28. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2024	27
Tabela 29. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2024	28
Tabela 30. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2024	28
Tabela 31. Wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dzieci, młodzieży i rodziców z gminy w roku szkolnym 2023/2024.....	29
Tabela 32. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy gminy	29